

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKOŁY POLICEALNEJ

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Wychowanie fizyczne pełni ważne funkcje edukacyjne, rozwojowe i zdrowotne: wspiera rozwój fizyczny, psychiczny, intelektualny i społeczny uczniów oraz kształtuje obyczaj aktywności fizycznej i troski o zdrowie w okresie całego życia, wspomaga efektywność procesu uczenia się oraz pełni wiodącą rolę w edukacji zdrowotnej uczniów.

Oczekiwania wobec współczesnego wychowania fizycznego wymagają nowych standardów przygotowania ucznia do całożyciowej aktywności fizycznej i troski o zdrowie. Wychowanie fizyczne to nie tylko przygotowanie sprawnościowe, ale przede wszystkim prozdrowotne. Pełni ono, oprócz swej funkcji doraźnej, również funkcję perspektywną (przygotowuje do dokonywania w życiu wyborów korzystnych dla zdrowia). W podstawie programowej kształcenia ogólnego widoczna jest personalistyczna koncepcja wychowania fizycznego oraz koncepcja sprawności fizycznej ukierunkowanej na zdrowie.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Wzmacnianie potrzeby podejmowania aktywności fizycznej przez całe życie.
- II. Wzmacnianie potrzeby stosowania w życiu codziennym zasad prozdrowotnego stylu życia.
- III. Doskonalenie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom cywilizacji w obszarze zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego.
- IV. Utrwalanie umiejętności działania jako krytyczny konsument (odbiorca) sportu oraz produktów i usług rekreacyjnych i zdrowotnych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

- I. Sprawność i aktywność fizyczna.
 1. W zakresie wiedzy słuchacz:
 - 1) wyjaśnia związek między sprawnością i aktywnością fizyczną a zdrowiem fizycznym, psychicznym i społecznym;
 - 2) wskazuje zdolności motoryczne niezbędne do utrzymania zdrowia przez całe życie;
 - 3) charakteryzuje sporty całego życia.
 2. W zakresie umiejętności słuchacz:

- 1) dokonuje samokontroli i samooceny sprawności fizycznej w odniesieniu do zdolności motorycznych niezbędnych do utrzymania zdrowia przez całe życie;
- 2) stosuje elementy techniki i taktyki w różnych indywidualnych i zespołowych formach aktywności fizycznej, z uwzględnieniem form nowoczesnych i form z innych kręgów kulturowych;
- 3) planuje i organizuje własną roczną aktywność fizyczną z uwzględnieniem rekomendacji zdrowotnych, pór roku, warunków środowiskowych i ekonomicznych;
- 4) planuje i organizuje szkolną imprezę sportowo-rekreacyjną promującą sporty całego życia;
- 5) planuje i organizuje szkolną imprezę turystyczną

II. Edukacja zdrowotna

1. W zakresie wiedzy słuchacz:
 - 1) rozróżnia pojęcia nadwaga i otyłość oraz wymienia ich rodzaje i stopnie;
 - 2) wyjaśnia negatywne skutki zdrowotne wybranego przez siebie zawodu;
 - 3) wyjaśnia, dlaczego należy poddawać się badaniom okresowym związanych z wykonywanym zawodem.
2. W zakresie umiejętności słuchacz:
 - 1) dobiera rodzaje form aktywności w zależności od wieku, sprawności fizycznej i proporcji wagowo-wzrostowych;
 - 2) dobiera ćwiczenia kompensujące negatywne skutki zdrowotne wykonywanego zawodu;
 - 3) dobiera ćwiczenia relaksacyjne redukujące napięcia emocjonalne i stres wynikające z życia codziennego.

III. W zakresie kompetencji społecznych słuchacz:

- 1) przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zdrowie własne i innych, w tym także własnej rodziny;
- 2) wyjaśnia konsekwencje zaniedbań w zakresie własnego zdrowia w kontekście osobistym, rodzinnym i społecznym;
- 3) pełni rolę propagatora, inicjatora i organizatora imprez rekreacyjno-turystycznych.

Warunki i sposób realizacji

Szkoła zapewnia warunki realizacji określonych w podstawie programowej wymagań szczegółowych, które należy traktować jako wskaźniki rozwoju dyspozycji osobowych niezbędnych do realizacji celów kształcenia na danym etapie edukacji.

Sprawność i aktywność fizyczna.

W tym bloku tematycznym zawarto treści związane z samokontrolą i samooceną sprawności fizycznej w kontekście wybranej, całozyciowej aktywności fizycznej z wykorzystaniem

nowoczesnych technologii. Doskonalenie umiejętności w zakresie indywidualnych i zespołowych form rekreacyjno-sportowych oraz turystycznych.

Edukacja zdrowotna.

W tym bloku tematycznym zawarto treści dotyczące zdrowia i jego diagnozowania w kontekście przeciwdziałania negatywnym skutkom cywilizacji. Łączenie treści z tego bloku z wdrażaniem kompetencji społecznych sprzyja rozwijaniu poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne, rodziny i innych ludzi. Treści w tym bloku wzmacniają znaczenie aktywnego i zdrowego trybu życia w celu jak najdłuższego zachowania sprawności i zdrowia.

Kompetencje społeczne.

Dotyczą rozwijania w toku uczenia się zdolności kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Zajęcia wychowania fizycznego powinny być prowadzone w sali sportowej, w specjalnie przygotowanym pomieszczeniu zastępczym bądź na boisku szkolnym. Szczególnie zalecane są zajęcia ruchowe na zewnątrz budynku szkolnego, w środowisku naturalnym, również w okresie jesienno-zimowym.

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Realizacja tego przedmiotu jest przewidziana dla uczniów, którzy nie realizowali go na wcześniejszym etapie edukacyjnym.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym.
 1. Postawa przedsiębiorcza. Mocne i słabe strony własnej osobowości, samoakceptacja, asertywność, inicjatywność, odpowiedzialność.
 2. Gospodarstwa domowe – dochody i wydatki, inwestowanie własnych pieniędzy. Ochrona praw konsumentów.
 3. Zdolność do wyznaczania sobie celów i zadań.
- II. Kształcenie postawy rzetelnej pracy i przedsiębiorczości.
 1. Motywy aktywności zawodowej i gospodarczej człowieka.
 2. Rodzaje potrzeb.
 3. Mobbing w miejscu pracy, sposoby przeciwdziałania.
- III. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole i skutecznego komunikowania się.
 1. Organizacja pracy. Zasady pracy zespołowej.

2. Kierowanie i podejmowanie decyzji, z uwzględnieniem zasad etycznych obowiązujących w działalności gospodarczej oraz etyki pracy.
- IV. Kształtowanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i świadomego jej wyboru.
1. Nawiązywanie i rozwiązywanie stosunku pracy.
 2. Podstawowe prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy.
 3. Metody aktywnego poszukiwania pracy.
 4. Instytucje wspomagające aktywne poszukiwanie pracy.
- V. Poznanie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej.
1. Zależność między zyskiem a ryzykiem.
 2. System zabezpieczenia emerytalnego.
 3. Ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenia majątkowe.
- VI. Poznanie podstawowych zasad podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w różnych formach, w tym zasad etycznych.
1. Rozwijanie zainteresowania podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.
 2. Funkcjonowanie rynku i gospodarki rynkowej.
 3. Przedsiębiorstwo w gospodarce – różnorodność form organizacyjno-prawnych i ich rola w rozwoju gospodarki.
 4. Majątek przedsiębiorstwa. Koszty i przychody oraz zasady rozliczeń finansowych przedsiębiorstwa.
 5. Rola norm etycznych w funkcjonowaniu rynku („kreatywna księgowość”, korupcja).
- VII. Poznanie roli państwa i prawa w gospodarce rynkowej. Rola państwa w tworzeniu norm prawnych przeciwdziałających korupcji.
1. Funkcjonowanie giełdy papierów wartościowych.
 2. Formy pozyskiwania kapitału i jego inwestowania.
 3. Rola państwa w gospodarce rynkowej. Podstawowe funkcje ekonomiczne państwa.
 4. Budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego – funkcje, źródła wpływów, kierunki wydatków.
 5. Etyka biznesu.
- VIII. Poznanie zasad funkcjonowania gospodarki europejskiej i światowej.
1. Wzrost gospodarczy i jego mierniki.
 2. Rynek pracy i bezrobocie.
 3. Pieniądz i banki – bank centralny, banki komercyjne, bankowe i pozabankowe usługi finansowe. Inflacja.
 4. Współpraca gospodarcza Polski z zagranicą. Integracja z Unią Europejską.
 5. Proces globalizacji gospodarki i jego konsekwencje dla Polski.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym.

Słuchacz:

- 1) dokonuje trafnej samooceny oraz nabywa umiejętność autoprezentacji;
- 2) definiuje swoją osobowość;
- 3) zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;
- 4) analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która zgodnie z zasadami etyki odniosła sukces w życiu zawodowym;
- 5) podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach, a także ocenia skutki własnych działań;
- 6) stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska;
- 7) zachowuje krytyczne podejście w odczytywaniu informacji zawartych w reklamach; wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów;
- 8) planuje budżet gospodarstwa domowego.

II. Kształcenie postawy rzetelnej pracy i przedsiębiorczości. Słuchacz:

- 1) wyjaśnia czym jest przedsiębiorczość;
- 2) wymienia cechy osoby przedsiębiorczej;
- 3) dokonuje analizy swoich mocnych i słabych stron;
- 4) potrafi określić szanse i zagrożenia, które daje otoczenie osobie przedsiębiorczej;
- 5) przedstawia drogę, jaką dochodzi się własnych praw w roli członka zespołu, pracownika, konsumenta.

III. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole i skutecznego komunikowania się.

Słuchacz:

- 1) charakteryzuje pojęcia: rola społeczna, rozróżnia role przypisane od osiągniętych;
- 2) potrafi podać przyczyny konfliktów ról i ich przykłady;
- 3) rozpoznaje i podaje przyczyny poszczególnych rodzajów zachowań człowieka; przewiduje konsekwencje zachowań;
- 4) potrafi ocenić zachowania ludzkie w kontekście osoby przedsiębiorczej;
- 5) stosuje podstawowe zasady pracy w zespole i prowadzi negocjacje.

IV. Kształtowanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i świadomego jej wyboru.

Słuchacz:

- 1) przygotowuje dokumenty niezbędne do ubiegania się o pracę oraz prowadzi rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą w warunkach symulowanych;
- 2) zna podstawowe przepisy prawa dotyczące zatrudnienia oraz praw i obowiązków pracownika i pracodawcy.

V. Rozwijanie zainteresowania podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Słuchacz:

- 1) rozróżnia formy inwestowania;
- 2) charakteryzuje otoczenie, w którym działa przedsiębiorstwo;
- 3) wskazuje cele działania przedsiębiorstwa oraz sposoby ich osiągnięcia;
- 4) sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie;
- 5) rozróżnia podstawowe formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstwa;
- 6) opisuje procedury i wymagania związane z zakładaniem przedsiębiorstwa;
- 7) omawia zasady pracy zespołowej i wyjaśnia, na czym polegają role lidera i wykonawcy; omawia cechy dobrego kierownika zespołu;
- 8) dostrzega i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, z uwzględnieniem negocjacji;
- 9) omawia etapy realizacji projektu oraz planuje działania zmierzające do jego realizacji;
- 10) charakteryzuje zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie krajowym i międzynarodowym;
- 11) charakteryzuje czynniki wpływające na sukces i niepowodzenie przedsiębiorstwa.

VI. Poznanie podstawowych zasad podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Słuchacz:

- 1) przewiduje opłacalność przedsięwzięcia gospodarczego w kontekście wydatków i przychodów, zysku i ryzyka;
- 2) identyfikuje podstawowe formy własności oraz formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw;
- 3) potrafi przygotować dokumenty do założenia i prowadzenia przedsiębiorstwa oraz stosuje wymagane procedury w celu podjęcia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną;
- 4) oblicza proste przykłady dotyczące wyniku finansowego przedsiębiorstwa;

VIII. Poznanie roli państwa i prawa w gospodarce rynkowej. Rola państwa w tworzeniu norm prawnych przeciwdziałających korupcji. Słuchacz:

- 1) wymienia i charakteryzuje ekonomiczne funkcje państwa;
- 2) opisuje podstawowe mierniki wzrostu gospodarczego;
- 3) przedstawia przyczyny i narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę;
- 4) wymienia źródła dochodów i rodzaje wydatków państwa;
- 5) wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę;
- 6) charakteryzuje narzędzia polityki pieniężnej;
- 7) identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji;
- 8) wyjaśnia wpływ kursu waluty na gospodarkę i handel zagraniczny;
- 9) charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce;
- 10) wyszukuje informacje o aktualnych tendencjach i zmianach w gospodarce świata i Polski;

- 11) wskazuje największe centra finansowe i gospodarcze na świecie;
- 12) odróżnia zachowania etyczne i nieetyczne zarówno w roli pracodawcy i pracownika.

IX. Poznanie zasad funkcjonowania gospodarki europejskiej i światowej. Słuchacz:

- 1) identyfikuje podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (PKB, PNB – nominalny i realny oraz w przeliczeniu na jednego mieszkańca, inflacja, bezrobocie);
- 2) rozumie wpływ polityki fiskalnej i monetarnej na życie gospodarcze kraju;
- 2) ocenia wpływ globalizacji na gospodarkę świata i Polski oraz podaje przykłady oddziaływania globalizacji na poziom życia i model konsumpcji;
- 3) wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające ze współpracy międzynarodowej, w tym z integracji Polski z Unią Europejską oraz globalizacji gospodarki.

Warunki i sposób realizacji

Na zajęciach z podstaw przedsiębiorczości ważne jest kreowanie sytuacji symulujących praktyczne doświadczenia. Zajęcia powinny zakładać potrzebę rozwiązywania przez słuchaczy rzeczywistych problemów ekonomicznych.